

## HROVA2

# Tvorba motivačních prázdninových programů a mimoškolních aktivit pro romské děti

Praha  
8.4.2021

## Strategie romské rovnosti, začlenění a participace / Strategie romské integrace 2021 – 2030

Cílem Strategie je zvrátit negativní trendy ve vývoji situace Romů v ČR zejména v oblastech vzdělávání, bydlení, zaměstnanosti a zdraví; urychlit pozitivní změny a dosáhnout pokroku při odstraňování neodůvodněných a nepřijatelných rozdílů mezi podstatnou částí Romů a většinovou populací, zajistit účinnou ochranu Romů před diskriminací a anticiganismem a povzbudit emancipaci Romů, rozvoj romské kultury a jazyka.

1. Emancipace (podpora rovnosti, začleňování a participace)
2. Anticiganismus
3. **Vzdělávání**
4. Bydlení
5. Zaměstnanost

Textová část (kontext)

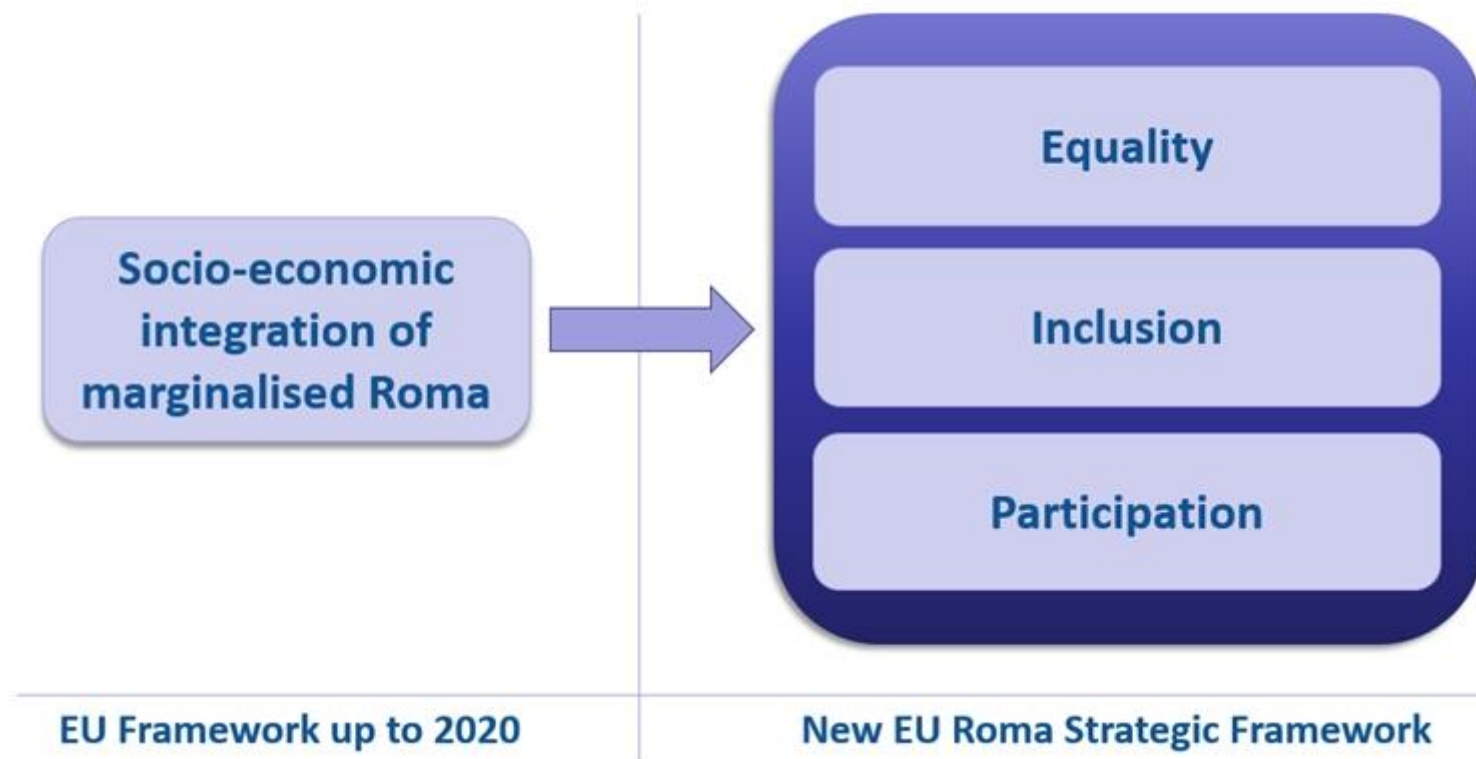
Úkolová část (opatření)

## Strategický rámec EU pro rovnost, začlenění a účast Romů 2020 – 2030

- klade větší důraz na rozmanitost Romů s cílem zajistit, aby vnitrostátní strategie odpovídaly specifickým potřebám různých skupin, jako jsou romské ženy, **mládež, děti**, mobilní občané EU, osoby bez státní příslušnosti, LGBTI osoby a starší Romové, jakož i osoby se zdravotním postižením. Podporuje průřezový přístup vzhledem k tomu, že kombinace různých aspektů identity může vést k prohloubení diskriminace.
- Klade větší důraz na kombinaci začlenění problematiky romské inkluze do všech oblastí politiky s cílenými opatřeními na podporu efektivně fungujícího rovného přístupu Romů k právům a službám.

## Strategický rámec EU pro rovnost, začlenění a účast Romů 2020 – 2030

### Towards a comprehensive three-pillar approach



## Vzdělávání romských dětí – lidskoprávní závazky ČR

- Rozsudek *D.H. a ostatní proti České republice* (č. 57325/00, rozsudek velkého senátu ze dne 13. listopadu 2007)
- Řízení Evropské komise proti ČR pro porušení povinnosti z důvodů neplnění Směrnice o rasové rovnosti, tzv. infringement. Obdobně jako u rozsudku *D.H. a ostatní proti České republice* i v infringementu je ČR kritizována za diskriminaci romských žáků ve vzdělávání, konkrétně jejich nadměrným a systematickým zařazováním mimo hlavní vzdělávací proud.

## Segregace ve vzdělávání

- Dominantním faktorem ovlivňujícím výsledky testovaných žáků jejich socioekonomický status. Vyšší skóre dosahovali žáci v krajích s vyšším socioekonomickým rozvojem, a naopak nižší skóre v krajích s nižším socioekonomickým rozvojem.
- Výsledky žáků nebyly ovlivněny pouze mírou jejich motivace, ale především mírou znevýhodnění žáků způsobenou sociálně-ekonomickým kontextem školy.

## Příčiny segregace ve vzdělávání

- Segregace v bydlení (sociálně vyloučené lokality)
- Nečinnost nebo nevhodný zásah zřizovatele (např. nevhodným nastavením školských obvodů)
- Neochota a nevstřícnost části neromských rodičů k společnému vzdělávání (tzv. “white flight”, odchod neromských žáků na jiné školy s nízkým podílem romských žáků)
- Neochota/nepřipravenost včetně obav ze vzniku segregovaného prostředí a ztráty prestiže některých škol přijmout romské děti
- Umisťování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo vyšší mírou podpory do segregovaných škol, které jsou označeny jako ty, které s těmito žáky “umí pracovat”



## Předčasné odchody ze vzdělávání

- Dle šetření FRA (2016) se předčasné odchody ze vzdělávání týkají až 57 % romských žáků.
- nejčastější příčiny předčasného ukončení docházky na střední škole: faktory sociálního prostředí (vliv vrstevníků, povinnosti v domácnosti, těhotenství, obtížná adaptace na nové školní prostředí) a ekonomické poměry (potíže s placením studijních nákladů, potřeba finančního zajištění).
- V souvislosti s pandemií COVID-19 je mimořádně aktuální také důraz na rozvoj digitální infrastruktury a opatření k předcházení digitálnímu vyloučení, kterým mohou trpět především děti v sociálně vyloučených lokalitách.

## HROVA2

### Tvorba motivačních prázdninových programů a mimoškolních aktivit pro romské děti

- Přetrvávajícím problémem v České republice zůstávají předčasné odchody romských žáků ze vzdělávání. Posilování fungování regionální a místní integrace
- Monitorovací zprávy mezinárodních organizací pravidelně upozorňují na problematický přechod zejména ze základního do středního vzdělávání, kdy vyšší podíl romských studentů opouští vzdělávací proces.
- Školy, školská zařízení, a další aktéři by se proto měli zaměřit na to, aby romští studenti byli ve vzdělávacím procesu udrženi a úspěšně jej dokončili.
- Využívání takových nástrojů je rovněž důležitým předpokladem pro efektivní implementaci cílů a opatření Strategie romské integrace do roku 2020 a Strategie romské integrace na roky 2021 až 2030.

## Cíle výzvy

- popularizace vzdělávání ve snaze omezit jak předčasné ukončení školní docházky ze strany romských žáků a studentů, tak odstranit segregaci ve vzdělávacím systému vč. účasti na mimoškolních aktivitách v důsledku finančních bariér souvisejících se socioekonomickým statutem rodin romských žáků.
- Výzva dále podporuje posilování spolupráce škol a školských zařízení s rodinou romských žáků
- Podpora etnoemancipace romských dětí a žáků vedoucích k uvědomění si vlastní identity a etnicity

## Oprávnění žadatelé

- a) zřizovatelé škol a školských zařízení
- b) nestátní neziskové organizace

(Podmínkou oprávněnosti v případě žadatele z řad NNO je existence organizace žadatele minimálně 1 rok v době podání žádosti o grant)

- V rámci hodnocení bude bodově zvýhodněn projekt, do jehož realizace je zapojena **romská nebo proromská NNO** (v roli žadatele a/nebo partnera projektu), která se věnuje činností ve prospěch romské menšiny min. 1 rok, je zřízena jako právnická osoba v České republice a má jednu z právních forem NNO uvedených výše.
- Bodově zvýhodněny budou dále projekty realizované v partnerství se **školou či školským zařízením** dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání, ve znění pozdějších předpisů.

## Romská nebo proromská NNO

Za romskou/proromskou organizaci se považuje organizace, která splňuje alespoň 2 z níže uvedených 3 kritérií:

- Romové jsou hlavní cílovou skupinou aktivit organizace.
- Romové jsou členy statutárního orgánu organizace.
- Mezi zaměstnanci organizace jsou zastoupeni Romové.

## Oprávněné aktivity

- spolupráce rodiny a školy či školského zařízení v oblasti předškolního, základního a středního vzdělání
- zvyšování kompetencí odborných pedagogických i nepedagogických pracovníků v oblasti inkluze romských dětí, žáků a studentů
- vytvoření nového pracovního místa ve škole či školském zařízení
- všestranný osobnostní rozvoj romských dětí, žáků a studentů prostřednictvím jejich pravidelného zapojení do volnočasových mimoškolních aktivit realizovaných žadatelem/partnerem projektu
- odstraňování bariér ve vyučování a prevence školní neúspěšnosti

## Oprávněné aktivity

- **prázdninové mimoškolní aktivity, jejichž cílem je společné trávení času a/nebo setkávání dětí, žáků a studentů z majoritní společnosti a z romské menšiny**
- **podpora etnoemancipace romských dětí, žáků a studentů**
- **podpora multikulturního dialogu, tolerance a vzájemného respektu**

Žadatel musí vybrat a do žádosti o grant zařadit **alespoň 3** z výše uvedených typů oprávněných aktivit, které dále rozpracuje a které bude v rámci projektu realizovat jako tzv. klíčové aktivity!

Aktivity se musí uskutečnit na území České republiky a/nebo Norska (je-li projekt realizován v bilaterálním partnerství se subjektem z Norska).



## Doba implementace a udržitelnost

- **Doba implementace projektu:** minimálně 2 roky.
- **Nejzazší datum pro ukončení realizace projektu** a veškerých jeho aktivit je **30. 4. 2024.**
- Udržitelnost výstupů projektu po ukončení jeho realizace není požadována.
- V rámci hodnocení budou bodově zvýhodněny projekty, jejichž aktivity projektu a výstupy mají potenciál vést k trvalému přínosu pro cílové skupiny projektu a rozvoji činností žadatele.



## Cíle programu a relevance projektu

- S ohledem na zaměření této výzvy žadatel v žádosti popíše relevanci projektu k celkovému cíli, výsledku a výstupu programu a stanoví účel projektu.
- Vedle přednastavených povinných indikátorů může žadatel dále vybrat z volitelných indikátorů programu takové, které jsou pro jeho projekt relevantní.
- Jak u povinných, tak volitelných indikátorů žadatel uvede plánovanou cílovou hodnotu (tj. stanoví realistickou hodnotu, které má být díky realizaci projektu dosaženo).
- Výchozí hodnota indikátorů, tj. stav před zahájením projektu, je nastavena na nulu. Naplňování cílových hodnot bude sledováno v průběhu realizace projektu prostřednictvím monitorovacích zpráv, které budou předkládány **tříkrát ročně za každé čtyři měsíce** realizace projektu.

## Tabulka indikátorů

Pokud je v bližší specifikaci indikátoru uvedeno, že se jedná o povinný indikátor, žadatel jej vždy musí do svého projektu zahrnout. Volitelný indikátor žadatel zvolí v případě, je-li tento indikátor pro předkládaný projekt relevantní s ohledem na klíčové aktivity projektu.

<b>Cíl programu</b>	<b>Zlepšení situace v oblasti lidských práv a boj proti diskriminaci a extremismu na národní úrovni</b>	
<b>Výsledek programu 1</b>	<b>Posílení inkluze a postavení Romů</b>	
		<b>Bližší specifikace indikátoru</b>
Indikátory výsledku programu 1	Počet příjemců poskytovaných služeb	povinný indikátor, monitorovací indikátor, dosažená hodnota bude členěna podle pohlaví a příslušnosti k romské menšině
	Počet vytvořených pracovních míst	volitelný indikátor, monitorovací indikátor, dosažená hodnota bude členěna podle pohlaví a věku
<b>Výstup programu 1.3</b>	<b>Opatření pro předcházení předčasnému ukončení školní docházky romských žáků</b>	
Indikátory výstupu programu 1.3	Počet rodin zapojených do iniciativ pro prevenci předčasného ukončení školní docházky	povinný indikátor, závazná cílová hodnota
	Počet obcí, ve kterých byly realizovány programy pro prevenci předčasného ukončení školní docházky	povinný indikátor, závazná cílová hodnota

## Děkuji za pozornost

**NF.lidskaprava@vlada.cz** (dotazy k obsahovému zaměření výzvy a věcným záměrům projektu)  
**czp@mfcrcz** (dotazy technického charakteru, např. oprávněnost výdajů, spolufinancování, indikátory apod.).